

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Taotluste menetlemine. Toetuse saaja kohustused

Natalja Tšikova
peaspetsialist

26.10.2018

Taotluse esitamine (meetme määruse § 10)

- Taotlused esitatakse E-toetus keskkonna kaudu hiljemalt 21. jaanuaril 2019. a
- Taotlus peab olema allkirjaõigusliku isiku poolt digitaalselt allkirjastatud
- Eraldi taotlused energiatõhususe tööde teostamiseks ja liginullenergiahoonete ehitamiseks
- Liginullenergiahoonete ehitamise puhul võib taotleja esitada maksimaalselt kaks taotlust
- Taotlusvooru hilinenult esitatud taotlust menetlusse ei võeta

Nõuded taotlusele (1) – meetme määruse § 8

- Taotlejale kohaldatavad lahtrid peavad olema korrektselt täidetud
- Projekti eesmärk ja seotus meetme eesmärgiga
- Toetuse kasutamise tegevus-, rahastamis- ja ajakava peavad olema realselt teostatavad projekti perioodil
- Projekti eelarve peab olema põhjendatud, seotud otseselt projekti eesmärkide ja tegevustega
- Eelarve peab vastavama määruses kehtestatud toetuse ja omafinantseeringu määrale
- Tegevuste ja kulude abikõlblikkus
- Planeeritud tegevused peavad olema kooskõlas Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktidega

Nõuded taotlusele (2) – meetme määruse § 8

- Kinnitus, et projektile või projekti üksikutele tegevustele ei ole antud toetust muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest taotluse esitamisele eelnenud 3 aasta jooksul

Lisadokumendid:

- Kinnitus, et projektiga hõlmatud hoone ja hoonealune kinnistu kuuluvad taotlejale ja nende kohta puuduvad kinnistusraamatusse kandmata lepingud
- Omafinantseeringut kinnitavad ja tõendavad dokumendid
- Nõuetekohased ülesande andmise aktid, juhul kui tegemist on üldist majandushuvi pakuva teenuse osutamiseks vajaliku taristu arendamisega (ettevõtjatele hüvitisena antav riigiabi või vähese tähtsusega abi)

Energiatõhususe tööde puhul (1)

Taotlusest peab selguma:

- Hoone köetava pinna ruutmeetrite arv, mis on hoolekandetasutuse ainukasutuses
- Hoone köetava pinna ruutmeetrite arv, mis on kasutuses muu avaliku teenuse osutamiseks
- Üldhooldusteenuse kohtade arv Sotsiaalministeeriumile esitatud statistilise aastaaruande andmetel 2017. aasta 31. detsembri seisuga

Lisadokument:

- Energiaaudit või energiaauditi vahearuanne

Energiatõhususe tööde puhul (2)

Energiaaudit (meetme määruse § 9 lõiked 1-5 ja lisa 3):

- Hoone köetava pinna m² arv ehisregistri 01.01.2018 andmetel
- Hoone olemasolevale olukorrale vastav energiatõhususarv
- Soovituslike energiatõhususe tööde loetelu koos maksumuse kalkulatsioonidega
- Hoone energiatõhususe parendamise pakettide energiatõhususarvude määramine valideeritud dünaamilise simulatsiooni tarkvaraga (sh 3D-pildid) tüüpilisel kasutusel
- Hoone ülalpidamiskulude ja hoonesse tarnitud energia energiakasutuse muutumise kalkulatsioonid (kolme kalendriaasta keskmised tarbimisandmed ning projektijärgse kalendriaasta prognoositavad keskmised tarbimisandmed)
- CO₂ heitkoguse vähenemise prognoos kolme kalendriaasta kohta alates projekti lõpetamise aastale järgnevast aastast

Energiatõhususe tööde puhul (3)

Abikõlblikud kulud (meetme määruse § 5 lg 3):

- Soojustamise kulu
- Avatäidete (uste, akende ja muu taolise) uuendamise kulu
- Küttesüsteemide, soojusvarustuse ja soojatarbevee süsteemide uuendamise kulu
- Ventilatsioonisüsteemide uuendamise kulu (nõuetele vastav sisekliima, mittetaastuva fossiilse päritoluga energia kasutuse vähenemine, päikeseelektri kasutamine, kasvuhoonegaaside vähenemine)
- Jahutussüsteemide paigaldamise kulu, kui see tuleneb vajadusest tagada nõuetele vastav sisekliima
- Taastuvenergiastüsteemide, automaatika ja tarkade juhtimisseadmete, sh andurid ja andmehõivesüsteemid, mis võimaldavad hinnata projekti tulemusi, hankimise ja paigaldamisega seonduv kulu

Energiatõhususe tööde puhul (4)

Abikõlblikud kulud (meetme määruse § 5 lg 3):

- Päikesekaitse lahenduste kulu
- Valgustuse uuendamise kulu
- Hoone piirde-, kande- ja jäigastavate konstruktsioonide muutmise ja asendamise kulu, kui see on vajalik energiatõhusust tagavate tehnosüsteemide paigaldamiseks, taastuenergia kasutuselevõtuks või soojustuse paigaldamiseks
- Eespool loeteletud töödega lahutamatult seotud või nende eelduseks olevate investeeringute kulu
- Projekteerimise, omanikujärelevalve ja energiasäästu eksperdi kaasamise kulu
- Kultuurimälestiste korral muinsuskaitse eritingimuste koostamise ja tööde kavandamiseks vajalike uuringute läbiviimise kulu

Liginullenergiahoonete ehitamise puhul (1)

Taotlusest peab selguma:

- KOV hallatavate hoonete hulgast välja arvatavate suure energiakuluga hoonete või nende osade meetme määruse § 9 lõikes 6 sätestatule vastava energiamärgise klass
- Välja arvatavate hoonete või nende osade köetava pinna ruutmeetrite arv
- Ehitatava hoone ja ümbritseva ala ruumilahenduse seotus avaliku ruumiga ja hoone ruumimõjuga ümbrusele

Lisadokumendid:

- Välja arvatava hoone energiamärgis
- Rajatava teenuseüksuse eskiislahendus või ruumiplaan

Liginullenergiahoonete ehitamise puhul (2)

Nõuded energiamärgisele (meetme määruse § 9 lõiked 6-7):

- Välja arvatava hoone energiamärgis peab olema välja antud 2018. aasta 1. juunil või hiljem
- Energiamärgis peab vastama majandus- ja taristuministri 30. aprilli 2015. a määruses nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele” sätestatud nõuetele
- Energiamärgise andmisel ei ole lubatud kasutada majandus- ja taristuministri 30. aprilli 2015. a määruse nr 36 § 14 lõikes 2 toodud erisust

Liginullenergiahoonete ehitamise puhul (3)

Rajatava hoone eskiis / ruumiplaan:

- Meetme määruse § 3 lõikes 8 toodud rajatavale uuele teenuseüksusele esitatavad nõueted
- Meetme määruse § 3 lõikes 11 toodud ligipääsetavuse põhimõtted
- Meetme määruse § 3 lõikes 12 toodud hoone ehitamisel järgitavad nõuded

Liginullenergiahoonete ehitamise puhul (4)

Abikõlblikud kulud (meetme määruse § 5 lg 4):

- Projekti ettevalmistamisega seotud kulud, sealhulgas analüüsid ja uuringud
- Katastrimõõdistamise ja muude maakorraldustoimingute kulu
- Detailplaneeringu koostamise, ehitusgeoloogiliste ja -geodeetiliste tööde tegemise kulu
- Projekteerimise kulu ja ehitise ekspertiisi kulu
- Ehitamise kulu ja omanikujärelevalve kulu
- Ehitusprojektis kavandatud ja ehitustöö käigus ehitisse püsivalt paigaldatavate seadmete ja sisustuse soetamise kulu
- Ehitise toimimiseks vajalike kommunikatsioonidega liitumise kulu;
- KOV hallatavate hoonete hulgast välja arvatava suure energiakuluga hoone lammutamise kulu

Mitteabikõplikud kulud (1)

(Meetme määruse § 5 lg 5)

- Kulu, mis on seotud kapitalirendi tüüpi liisinglepingu sõlmimise, intressi, kindlustuse ja muu taolisega
- Kapitalirendi makse, kui asja omandiõigus ei lähe kapitalirendi tulemusel üle toetuse saajale
- Soojusvarustuse tagamiseks vajalike seadmete ja teiste energiatootmiseseadmete soetamise ja paigaldamise kulu, mis ei ole kooskõlas majandus- ja taristuministri 5. mai 2015. a määruse nr 40 „Soojusmajanduse arengukava koostamise toetamise tingimused” alusel koostatud soojusmajanduse arengukavaga, kui kohaliku omavalitsuse üksus on vastava arengukava kinnitanud
- Amortisatsioonikulu
- Käibemaks ulatuses, mida toetuse saajal on õigus tagasi saada

Mitteabikõplikud kulud (2)

(Meetme määruse § 5 lg 5)

- Kulu projekti tegevusele, mis on viimase kolme aasta jooksul riigi muudest tuludest, sealhulgas Euroopa Liidu vahenditest või teistest välisvahenditest saadud toetustest hüvitatud
- Muud projektiga mitte seotud ning projekti elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebaolulised kulud
- Projektijuhtimise ja õigusabi kulu
- Hoone energiaauditi kulu
- Hoone energiamärgise andmise kulu
- KOV hallatavate hoonete hulgast välja arvatava suure energiakuluga hoone võõrandamisega seotud kulud
- Arhitektuurivõistluse läbiviimisega seotud kulu

Taotleja ja taotluse nõuetele vastavus

Nõuetele vastav taotleja vastab meetme määruse §-s 7 sätestatud nõuetele

Nõuetele vastav taotlus (meetme määruse § 12 lg 2):

- On esitatud käesolevas määruses sätestatud korras ja see vastab meetme määruse §-s 8 sätestatud nõuetele
- Toetust taotletakse käesolevas määruses nimetatud eesmärkide täitmiseks ja toetatavateks tegevusteks
- Taotletud toetuse suurus ei ületa käesolevas määruses sätestatud toetuse määra
- Projekti tegevused lõpetatakse hiljemalt meetme määruse § 4 lõikes 2 sätestatud tähtajal
- Projekti eelarves on kavandatud nõutav omafinantseering ning on esitatud kinnitus ja tõendid omafinantseeringu vahendite olemasolu kohta

Nõuetele mittevastav taotlus

(meetme määruse § 12 lg 3)

- Sisaldab ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist
- Taotleja ei võimalda kontrollida taotluse vastavust nõuetele või teha paikvaatlust
- Taotleja ei ole määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud taotluses esinevaid puudusi
- Taotlus ei vasta käesolevas määruses taotlusele esitatud nõuetele
- Taotlus on esitatud ajal, kui taotlusvoor ei ole välja kuulutatud või see on lõppenud

Taotluse või taotleja nõuetele mittevastavuse korral ja taotluses puuduste kõrvaldamata jätmise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

Taotluse hindamine (energiatõhususe tööd)

(meetme määruse § 13 lg 1)

- Taotlusi hinnatakse viies territoriaalses grupis vastavalt taotlejate territoriaalsele paiknemisele
- Hindamiskriteeriumid on sätestatud meetme määruse lisas 2
- Igas territoriaalses grupis moodustatakse lõplik pingerida hindamiskriteeriumide eest saadud punktide kokku liitmisel ja ümardamisel täpsusastmega kaks kohta pärast koma
- Võrdsete punktide arvuga taotluste korral eelistatakse taotlust, mille on esitanud taotleja, kelle põhitegevuse tulu elaniku kohta on väiksem
- Üle-eestiline pingerida moodustatakse punktide 3 ja 4 põhimõtete kohaselt

Hindamiskriteeriumid (energiatõhususe tööd)

(meetme määruse lisa 2)

- **Kriteerium 1:** Hoonesse tarnitud energia vähenemine rekonstrueeritava hoone abikõlbliku köetava pinna ühe ruutmeetri kohta. Mida kõrgem on suhtarv, seda rohkem saab punkte.
- **Kriteerium 2:** Hoone ülalpidamiskulude vähenemine rekonstrueeritava hoone abikõlbliku köetava pinna ühe ruutmeetri kohta. Mida kõrgem on suhtarv, seda rohkem saab punkte.

Taotluse rahuldamine (energiatõhuse tööd)

(meetme määruse § 14 lg 3)

- Hindamise tulemusena igas territoriaalses grupis alates kõrgeima punktiarvu saanud taotluste esitajaid teavitatakse hindamise tulemustest ja taotluse rahuldamise otsusest
- Igas territoriaalses grupis on rakendusüksusel õigus osaliselt rahastamise mahu sisse jääva taotluse esitajaga pidada läbirääkimisi taotletava summa ja taotluses sisalduvate tegevuste vähendamise või taotleja omafinantseeringu suurendamise üle
- Territoriaalse grupi rahastamise jäägid kasutatakse üle-eestilises pingereas olevate taotluste rahuldamiseks
- Üleriigilise toetuse jäägi tekkimisel teavitatakse taotlejat toetuse saamise võimalusest alates kõrgeima punktiarvuga rahastamiseta jäänud projektist üle-eestilises pingereas

Taotluse hindamine (liginullenergiahooned)

(meetme määruse § 13 lõiked 2-3)

- Taotlusi hindab rakendusüksuse moodustatud hindamiskomisjon, mille koosseis kooskõlastatakse eelnevalt Rahandusministeeriumiga ning avalikustatakse rakendusüksuse veebilehel
- Hindamiskomisjon annab projektile hindepunkte ja moodustab pingerea vastavalt meetme määruse lisas 4 toodud taotluste hindamiskriteeriumidele
- Projekti koondhinne kujuneb kõikide hindamiskriteeriumide järgi saadud hindepunktide liitmisel
- Võrdsete punktide arvuga taotluste korral eelistatakse taotlust, mille on esitanud taotleja, kelle põhitegevuse tulu elaniku kohta on väiksem

Hindamiskriteeriumid (liginullenergiahooned)

(meetme määruse lisa 4)

Kriteerium 1: Avaliku sektori hoonetes energiatõhususe saavutamine

- Hindamise aluseks on KOV hallatavate hoonete hulgast välja arvatava hoone köetava pinna m² ja energiamärgise kaalutud energiaerikasutus ning rajatava teenuseüksuse köetava pinna m²
- Hindepunktid antakse pingerea alusel, mille esimesel kohal olev maksimaalse suhtarvuga projekt saab 20 punkti ja viimasel kohal olev minimaalse suhtarvuga projekt saab 5 punkti

Hindamiskriteeriumid (liginullenergiahooned)

(meetme määruse lisa 4)

Kriteerium 2: Eesmärgipüstituse ja lahenduste sobivus uute teenuskohtade loomisel

- Hinnatakse uute teenuskohtade loomise olulisust ning taotleja pakutud lahenduse vastavust deinstitutionaliseerimise põhimõtetele
- Hindamise aluseks võetakse taotluses esitatud informatsioon ja rajatava teenuseüksuse eskiis / ruumiplaan
- Projekte hinnatakse 30, 20, 10 või 0 punktiga
- 0 punktiga hinnatud projekt ei vasta kvaliteetsete teenuskohtade rajamise nõutele, seega komisjon projekti edasi ei hinda
- 0 punkti saab projekt, mille raames on planeeritud institutsionaalse hoolduse põhimõtetele vastav teenuseüksus, kus puuduvad võimalused teenusesaajatele individuaalseks lähenemiseks või milles ei ole planeeritud liigendatus vajaduspõhisteks gruppideks

Hindamiskriteeriumid (liginullenergiahooned)

(meetme määruse lisa 4)

Kriteerium 3: Teenusekoha loomise maksumus

- Hindamise aluseks on projekti planeeritud abikõlblike kulude meetmest toetatav osa (summa) suhe projekti loodavate teenusekohtade arvu
- Summa jagatakse vajaduse korral kahes osas olenevalt sellest, kas projektis luuakse vaid majutusega või ka majutuseta teenusekohti
- Maksimaalne hindepunktide arv on 20 punkti ning minimaalne 5 punkti
- Maksimaalse punktide arvu saab projekt, mille ühe koha rajamise taotletav toetuse summa meetme vahenditest on vähemalt 20% madalam kui ühe teenusekoha loomise maksimaalne toetus vastavalt määruse lisa 1 sätestatud toetusmäärale
- Projekt, milles ühe teenusekoha loomise keskmine maksumus meetme vahenditest ületab maksimaalset teenuskoha loomise toetust vastavalt määruse lisa 1 sätestatud toetusmäärale, hindamisele ei kuulu

Hindamiskriteeriumid (liginullenergiahooned)

(meetme määruse lisa 4)

Kriteerium 4: Teenuseüksuse asukoht

- Teenuste osutamine on seda jätkusuutlikum, mida olulisemad funktsioonid on asulal, millesse vastav teenuseüksus rajatakse
- Hindamise aluseks on maakonnaplaneeringutes (Lääne-Virumaa puhul maakonnaplaneeringu ettepanekus) märgitud keskuse tüüp ning toimimine omavalitsuse keskusena
- Projekte hinnatakse 10, 5 või 0 punktiga

Hindamiskriteeriumid (liginullenergiahooned)

(meetme määruse lisa 4)

Kriteerium 5: Sotsiaalteenuste osutamine teenuseüksuse asukoha omavalitsusüksuses

- Sotsiaalteenuste osutamine KOV-i poolt aitab kaasa inimestele terviklikuma abi osutamisel
- Arvestuse aluseks on 01.01.2018 kehtima hakanud haldusjaotuse põhiselt KOV-is vastuvõetud abi korraldamise aluseks olevad õigusaktid (volikogu määrused) järgmistele teenustele: koduteenus, isikliku abistaja teenus, tugiisikuteenus, täisealise isiku hooldus, võlanõustamisteenus, eluruumi tagamine, varjupaigateenus, turvakoduteenus, sotsiaaltransporditeenus
- Taotleja lisab taotlusele viited asjassepuutuvatele õigusaktidele Riigiteatajas
- Projekte hinnatakse 20, 15, 10, 5 või 0 punktiga

Hindamiskriteeriumid (liginullenergiahooned)

(meetme määruse lisa 4)

Kriteerium 6: Juurdepääs teenusekohtadele

- Hinnatakse olemasolevat ühistranspordi võrku, et teenuse pakkumine toimuks olemasoleva keskkonnaga kooskõlas
- Ühistranspordi ühendus määrab teenuse kättesaadavuse ning peab olema tagatud asustusüksuse piires ja ühenduses suuremate asulatega
- Oluline on läbi mõelda nii töötajate, lähedaste või külaliste kui ka teenust saavate inimeste liikumise võimalusi
- Projekte hinnatakse 10, 5 või 0 punktiga

Hindamiskriteeriumid (liginullenergiahooned)

(meetme määruse lisa 4)

Kriteerium 7: Teenusekohtade ligipääsetavus

- Hindamisel arvestatakse, kas projekti raames tagatakse ligipääsetavus (sh liikumispuudega inimeste liikumisvõimalused) ning kas arvesse on võetud ehitisele esitatavad puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded
- Oluline on läbi mõelda rajatavasse üksusesse planeeritud ruumide ligipääsetavus (uste laius, lävepakud, kaldtee, trepironija, vajadusel lift), et pakutav teenus oleks kättesaadav
- Hindamise aluseks on taotluses esitatud informatsioon ja rajatava teenuseüksuse eskiis / ruumiplaan
- Projekte hinnatakse 15, 10, 5 või 0 punktiga

Hindamiskriteeriumid (liginullenergiahooned)

(meetme määruse lisa 4)

Kriteerium 8: Ruumimõju ümbritsevale keskkonnale

- Hindamise aluseks on taotluses esitatud informatsioon selle kohta, kuidas on ehitatav hoone ja ümbritsev ala seotud avaliku ruumiga ja milline on hoone ruumimõju ümbrusele
- Projekte hinnatakse 10, 5 või 0 punktiga
- Maksimaalse 10 punkti saab projekt, mille raames parendatakse ümbritseva elukeskkonna kvaliteeti ning tagatakse säästlik ja otstarbekas maakasutus. Uue hoone rajamine on kooskõlas planeeringutes kehtestatud põhimõtetega. Hoone kavandamisel on läbi viidud või viiakse läbi arhitektuurivõistlus ja projekteerimise lähteülesande koostamisse on kaasatud või kaasatakse volitatud arhitekti kutset omav ekspert. Kasutatakse BIM-tehnoloogiat.

Taotluse rahuldamine (liginullenergiahooned)

(meetme määruse § 14 lg 4)

- Hindamise tulemusena koostatakse üleriigiline pingerida
- Hindamise tulemusena alates kõrgeima punktiarvu saanud ja sellega rahastamise mahu sisse jäävate taotluste esitajaid teavitatakse hindamise tulemustest ja taotluse rahuldamise otsusest
- Rakendusüksusel on õigus osaliselt rahastamise mahu sisse jääva taotluse esitajaga pidada läbirääkimisi taotletava summa ja taotluses sisalduvate tegevuste vähendamise või taotleja omafinantseeringu suurendamise üle

Meetme määruse § 14 lg 5 kohaselt:

- Kui taotluste rahuldamise järel tekib eelarve jääk ning seda on võimalik kasutada hindamise tulemusena koostatud pingereas rahastamise mahust välja jäänud taotluste rahuldamiseks, suurendatakse vastavale tegevusele eraldatud rahastamise mahtu tekkinud eelarve jäägi võrra.

Taotluse rahuldamise otsus (1)

(meetme määruse § 15)

- Otsuse tegemise kuupäev
- Toetuse saaja nimi, aadress ja registrikood
- Projekti nimetus ja number
- Toetuse maksimaalne summa
- Projekti minimaalne omafinantseeringu määr
- Projekti rahastamiskava ja projekti elluviimise ajakava
- Projekti abikõlblikkuse periood ja abikõlblike kulude kogumaht
- Poolte õigused ja kohustused
- Toetuse andmise, kasutamise ja toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide, teabe ning aruannete esitamise tähtajad ja kord, sealhulgas aruandlus CO2 heitkoguse kokkuhoiust

Taotluse rahuldamise otsus (2)

(meetme määruse § 15)

- Taotluse rahuldamise otsuse muutmise tingimused ja kord
- Toetuse väljamaksmise kord
- Järelevalve kord
- Toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise kord
- Vaidluste lahendamise kord
- Teadete kättetoimetamise vorm ja viis
- Nõuetekohased viited, kui antav toetus on üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antav vähese tähtsusega abi või riigiabi komisjoni 20. detsembri 2011. aasta otsuse tähenduses
- Muud tingimused, mis on vajalikud projekti edukaks elluviimiseks ja järelevalve teostamiseks

Taotluse rahuldamata jätmise otsus

(meetme määruse § 16)

- Kui taotluse hindamisel selgub, et taotluses on esitatud valeandmeid või ilmnevad asjaolud, mille tõttu taotlejat või taotlust ei oleks saanud nõuetele vastavaks tunnistada
- Taotlus jääb taotluste hindamisel moodustunud pingereas väljapoole taotluste rahastamise eelarvet
- Otsuses märgitakse vähemalt järgmist:
  - Otsuse tegija
  - Otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number
  - Toetuse taotleja nimi, aadress ja registrikood
  - Otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused
  - Taotluse rahuldamata jätmise põhjendus
  - Otsuse vaidlustamise kord

Toetuse saaja kohustused (1) – meetme määruse § 17

Toetuse saaja on kohustatud projekti ellu viima vastavalt esitatud taotlusele, taotluse rahuldamise otsusele ja õigusaktidele, sealhulgas:

- Küsima hanke korral, mille eeldatav maksumus jääb alla lihthanke piirmäära, kirjalikult kolm võrreldavat hinnapakumust piisava kvalifikatsiooniga ettevõtjatelt ja esitama saadud hinnapakumused nende küsimist tõendavate dokumentidega rakendusüksusele koos sõlmitud lepinguga
- Teostama lihthanke piirmäära ületavad projektiga seotud hanked läbi riigihangete registri
- Mitte avaldama projektiga seotud hanketeadet enne taotluse rahuldamise otsuse tegemist
- Vältima olukorda, kus tema tehingupartnerit võib pidada mingil põhjusel seotuks toetuse saaja või tema projektiga seotud ametiisikuga, ning sellise olukorra ilmnemisel teavitama sellest viivitamata rakendusüksust
- Esitama rakendusüksusele hankelepingu viivitamata pärast selle sõlmimist

Toetuse saaja kohustused (2) – meetme määruse § 17

- Kasutama hoonet taotluse rahuldamise otsuse kohaselt osaliselt või tervikuna hoolekandetasutusena ja seda mitte võõrandama või valdust andma kolmandatele isikutele ilma rakendusüksusega kooskõlastamata vähemalt viis aastat projekti lõppemisest arvates
- Liginullenergiahoonete ehitamise korral KOV hallatavate hoonete hulgast välja arvatavat hoonet mitte võõrandama KOV üksuse valitseva mõju all olevale üksusele
- Võimaldama rakendusüksuse nimetatud isikutel enne projekti teostamist, projekti elluviimise ajal ning viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates tutvuda kõigi toetuse saaja valduses olevate projektiga seotud dokumentidega, sh tagama rakendusüksusele õiguse tutvuda tööde tegija dokumentide
- Võimaldama rakendusüksusel ja tema nimetatud isikutel tutvuda projekti elluviimisega ning pärast elluviimist projekti tulemiga kohapeal
- Teavitama rakendusüksust viivitamata asjaoludest, mille tõttu taotluses esitatud andmed ei ole enam täielikud või õiged

Toetuse saaja kohustused (3) – meetme määruse § 17

- Teavitama viivitamata rakendusüksust, kui ta on saanud, taotlenud või taotleb käesoleva projekti rakendamisel seotud kulude katmiseks toetust mõnest teisest allikast
- Eristama oma raamatupidamises selgelt toetuse kasutamisega seotud kulud muudest kuludest, samuti kulusid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest
- Säilitama toetuse kasutamisega seotud dokumente vähemalt viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates ja riigiabi või vähese tähtsusega abi saamisel kümne aasta jooksul abi saamisest
- Teavitama viivitamata rakendusüksust projekti elluviimise ajal ja viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates kõigist asjaoludest, mis võivad mõjutada projekti elluviimist või toetuse saaja võimet täita asja säilitamise, sihtotstarbelise kasutamise ning taotluses nimetatud eesmärkide saavutamise kohustust
- Tagastama tagastamisele kuuluva toetuse tähtaegselt

Toetusele viitamine (meetme määruse § 18)

Projektiga seotud ehitustööde ajal tuleb projekti piirkonda üles panna töödest informeeriv tahvel, millel peab olema vähemalt:

- Projekti nimetus
- Tööde teostaja
- Valmimise tähtaeg
- Lisainfo sõnastuses „Hoone energiatõhusamaks muutmist toetas Eesti riik” või „Energiatõhusa hoone ehitamist toetas Eesti riik”
- Rahandusministeeriumi logo

https://www.valitsus.ee/et/logofailid/grupid?tid_i18n=148

RAHANDUSMINISTEERIUM

Toetuse tagasinõudmine (1) (meetme määruse § 19)

Rakendusüksus võib teha taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja toetuse 10–100% tagasinõudmise otsuse sõltuvalt rikkumise raskusest, kui:

- Ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud
- Toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata taotluse rahuldamise otsuses toodud tingimuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust
- Toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või õigusaktides sätestatud või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel
- Ilmneb, et projekti eesmärkide saavutamine ei ole võimalik või projekti tegevuste tähtaegu ei ole järgitud
- Toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata
- Toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta

Toetuse tagasinõudmine (2) (meetme määruse § 19)

- Energiatõhususe töödeks toetust saanud hoone kasutamine üldhooldusteenuse või avaliku sektori osutatavate teenuste osutamiseks lõpetatakse või vähendatakse käesoleva määruse alusel toetusega rekonstrueeritud hoones asuvate üldhooldusteenuse teenuskohtade mahtu enne viie aasta möödumist projekti lõppemisest arvates
- Liginullenergiahoone ehitamiseks toetust saanud hoone kasutamine üldhooldusteenuse osutamiseks lõpetatakse enne viie aasta möödumist projekti lõppemisest arvates
- Hoone omand või valdus antakse kolmandatele isikutele enne viie aasta möödumist projekti lõppemisest arvates rakendusüksusega eelnevalt kooskõlastamata

Kui toetuse saaja on rikkunud seoses hangete läbiviimisega talle käesolevas määruses kehtestatud kohustusi, nõutakse sõltuvalt rikkumise raskusest tagasi 2, 5, 10, 25 või 100% hankelepingule eraldatud toetusest.

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Täna!

Kontakt

Natalja.Tsikova@rtk.ee
663 1919